

Sygn. akt II UK 110/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogusław Cudowski (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku S.C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w [...]

o wcześniejszą emeryturę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych
i Spraw Publicznych w dniu 11 kwietnia 2017 r.,

skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 17 września 2015 r., sygn. akt III AUa .../14,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia
o kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w [...] wyrokiem z dnia 29 października 2014 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego S.C. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w [...] z dnia 20 maja 2014 r., odmawiającej ubezpieczonemu prawa do emerytury bowiem jego staż pracy w szczególnych warunkach był niższy niż 15 lat.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony S. C., urodzony w dniu 26 października 1953 r., od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. był zatrudniony w Społecznym Przedsiębiorstwie Budowlanym „S.” na stanowisku operatora koparki przy zakładaniu zieleńców miejskich. Od dnia 1 lutego 1986 r. do dnia 15 maja 1986 r. zatrudniony był w Miejskim Przedsiębiorstwie Dróg i Mostów na stanowisku maszynisty koparki. W dniu 16 maja 1986 r. ubezpieczony został zatrudniony w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] jako ogrodnik zieleńców miejskich, od dnia 1 listopada 1986 r. jako brygadzysta – ogrodnik zieleni miejskiej, zaś od dnia 1 lutego 1988 r. do dnia 30 kwietnia 1990 r. oraz od dnia 25 czerwca 1990 r. do dnia 18 września 1992 r. na stanowisku operatora koparki. W trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] zajmował się między innymi likwidacją wysypiska śmieci oraz wyrównywaniem terenu w celu zakładania zieleńców, załadunkiem ziemi na wywrotki. Zaskarżoną decyzją organ rentowy zaliczył ubezpieczonemu do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach okres pracy w F. S.A. od dnia 11 grudnia 1974 r. do dnia 30 czerwca 1976 r., od dnia 5 maja 1977 r. do dnia 10 lipca 1981 r. oraz od dnia 4 października 1981 r. do dnia 31 sierpnia 1983 r. w łącznym wymiarze 7 lat 7 miesięcy i 25 dni.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczony nie wykazał 15 lat pracy w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 184 w związku z art. 32 i 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.; dalej jako ustawa o emeryturach i rentach z FUS) w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43, dalej jako rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r.), wymaganych aby nabyć prawo do emerytury w wieku obniżonym. Sąd Okręgowy podniósł, że ubezpieczony w okresach, których domagał się zaliczenia jako pracy w szczególnych warunkach, pracował w branży gospodarki komunalnej. Natomiast w dziale IX wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., odnoszącego się do branży gospodarki komunalnej, nie wymieniono jako okresu pracy w szczególnych warunkach pracy

na stanowisku operatora koparki. Praca na stanowisku operatora koparki wymieniona została w wykazie A dział V w „Budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod pozycją 3 jako prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Ubezpieczony nie był jednak zatrudniony w branży budowlanej i nie był operatorem ciężkich maszyn budowlanych. Wobec powyższego, nawet przy zaliczeniu okresu zatrudnienia w Miejskim Przedsiębiorstwie Dróg i Mostów od dnia 1 lutego 1986 r. do dnia 15 maja 1986 r. na stanowisku maszynisty koparki (trzy i pół miesiąca), nie udowodnił on 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Apelację od wyroku wywiódł ubezpieczony, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, a w szczególności nie ustosunkowanie się przez Sąd pierwszej instancji do okresów jego pracy w okresie od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. oraz od dnia 16 maja 1986 r. do dnia 1 lutego 1988 r. w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] przy likwidacji wysypiska śmieci jako do okresów pracy w szczególnych warunkach, a zwłaszcza nie zbadanie, czy praca ta może być uznana za wymienioną w wykazie A dział IX poz. 3 stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., tj. za prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości a także prace przy przyzmach kompostowych z nieczystości miejskich oraz naruszenie prawa materialnego - art. 184 i 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz § 4 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie tych przepisów polegające na uznaniu, że w wymienionym powyżej okresie ubezpieczony nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach. Ubezpieczony przedłożył jednocześnie świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od dnia 1 marca 1996 r. do dnia 4 października 1996 r. na stanowisku operatora koparki wystawione przez Przedsiębiorstwo Przerobu Metali D. Spółkę z o.o. w K. w dniu 6 listopada 2014 r., domagając się przeprowadzenia dowodu z tego dokumentu w postępowaniu apelacyjnym. Wskazując na powyższe zarzuty ubezpieczony wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o

zmianę zaskarżonego wyroku w całości przez uznanie, że przysługuje mu prawo do wcześniejszej emerytury od daty złożenia wniosku.

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] wyrokiem z dnia 17 września 2015 r. oddalił apelację i zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 120 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że dla uzyskania przez ubezpieczonego prawa do emerytury niezbędne było wykazanie okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, co stanowiło istotę sporu w rozpoznawanej sprawie, bowiem spełniał on pozostałe przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury określone w art. 184 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Tymczasem ubezpieczony nie udokumentował wymaganego okresu 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Nawet zaliczenie spornych okresów pracy od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. oraz od dnia 16 maja 1986 r. do dnia 1 lutego 1988 r. w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, nie daje mu wymaganego przedziału czasowego 15 lat. Sąd Apelacyjny uwypuklił, że jeśli by zsumować wszystkie okresy pracy wskazywane w apelacji, określane przez ubezpieczonego jako zatrudnienie w szczególnych warunkach, to uzyskuje się jedynie 12 lat 7 miesięcy i 14 dni. Wobec powyższego ubezpieczony nie spełniał przesłanek warunkujących nabycie prawa do emerytury w wieku obniżonym.

Ubezpieczony zaskarżył w całości skargą kasacyjną wyrok Sądu Apelacyjnego w [...], domagając się zmiany zaskarżonego wyroku przez uznanie spełnienia przez niego wymogów uzyskania wcześniejszej emerytury, tj. przepracowania 15-letniego okresu w szczególnych warunkach, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, a także zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania.

Skarga kasacyjna została oparta na obu podstawach wymienionych w art. 398³ § 1 k.p.c. Skarżący zarzucił w pierwszej kolejności obrazę przepisów postępowania, które miały istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj. rażące naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. przez nierozpoznanie sprawy w granicach apelacji i brak odniesienia się do zakresu zaskarżenia, jako że Sąd Apelacyjny oparł wyrok

na treści uzasadnienia apelacji, zamiast we wskazanym zakresie zaskarżenia, skoro skarżący zaskarżył wyrok w całości. Podniesione w apelacji zarzuty i wnioski nie wyznaczały granic apelacji, miały jedynie określić kierunek postępowania merytorycznego i kontroli sądu drugiej instancji. Tymczasem zaniechano w ogóle merytorycznego zbadania sprawy z uwagi na zakres podniesionych w apelacji zarzutów.

Skarżący na podstawie art. 398³ § 1 pkt 1 k.p.c. zarzucił także obrazę przepisów prawa materialnego przez jego błędną wykładnię, tj. art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS przez uznanie, że nie przepracował on 15 lat w szczególnych warunkach oraz art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez bezpodstawne naruszenie zasady równości obywateli wobec prawa wskutek błędnej wykładni przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że naruszenie art. 378 § 1 k.p.c. spowodowane jest niepełnym rozpatrzeniem sprawy przez Sąd Apelacyjny, którego uzasadnienie dotyczyło wyłącznie okresów zatrudnienia skarżącego od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. oraz od dnia 16 maja 1986 r. do dnia 1 lutego 1988 r. Sądy obu instancji pominęły udokumentowaną świadectwami i zeznaniami świadków kwestię zatrudnienia skarżącego w pozostałych okresach na stanowisku operatora koparki, między innymi w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] w okresie od dnia 25 czerwca 1990 r. do dnia 18 września 1992 r. Skarżący zarzucił ponadto, że niezależnie od miejsca wykonywania pracy jako operator koparki, czy na terenie budów, czy w branży budowlanej wykonywana przez niego praca kwalifikuje się do spełnienia przesłanek uzyskania wcześniejszej emerytury. W tym kontekście zaznaczył, że rozporządzenie z dnia 7 lutego 1983 r. nie zabrania łącznego rozpatrywania przynależności obejmowanego stanowiska pracy do kilku pozycji rozporządzenia, jak i nie nakazuje dyskwalifikowania wykonywania takiego rodzaju pracy jako pracy w szczególnych warunkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ocenę zasadności skargi kasacyjnej trzeba zacząć od zarzutu zgłoszonego w ramach drugiej podstawy kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), bowiem badanie,

czy w konkretnej sprawie prawo materialne zostało właściwie zastosowane jest możliwe po wykluczeniu takich uchybień procesowych, które by mogły istotnie wpłynąć na ustaloną podstawę faktyczną rozstrzygnięcia. Zarzut skarżącego sformułowany w obrębie tej podstawy kasacyjnej dotyczy naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. Według tego przepisu sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego, ustanowiony w art. 378 § 1 k.p.c. obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice oraz nakaz rozważenia wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków, przy czym rozpoznając sprawę na skutek apelacji sąd drugiej instancji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiązać go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego (por. wyrok z dnia 13 lipca 2016 r., I PK 273/15, LEX nr 210947; z dnia 28 kwietnia 2016 r., V CSK 504/14, LEX nr 2054102; z dnia 25 listopada 2015 r., IV CSK 55/15, LEX nr 1968452; z dnia 3 czerwca 2015 r., V CSK 550/14, LEX nr 1771404). To oznacza, że sąd drugiej instancji „rozpoznaje sprawę”, a nie tylko „środek odwoławczy”, czyli raz jeszcze bada sprawę rozstrzygniętą przez sąd pierwszej instancji, a postępowanie apelacyjne stanowi kontynuację postępowania przed tym sądem. W polskim systemie apelacji pełnej sąd odwoławczy jest bowiem sądem merytorycznym. Rozstrzyga na podstawie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału procesowego (art. 382 k.p.c.) i z urzędu stosuje prawo materialne. Sąd drugiej instancji nie może więc poprzestać na ustosunkowaniu się do zarzutów skarżącego, lecz musi – niezależnie od ich treści – dokonać ponownych własnych ustaleń, a następnie poddać je ocenie pod kątem prawa materialnego, a dodatkowo dać temu wyraz w treści uzasadnienia wyroku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2015 r., III CSK 203/14, LEX nr 1678964; z dnia 27 stycznia 2015 r., II PK 65/14, LEX nr 1663405 oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 1999 r., III CZP 59/98, OSNC 1999 nr 7-8, poz. 86 oraz z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008 nr 7-8, poz. 86 z uwagami M. Kowalczyk, *Palestra* 2009 nr 1, s. 270, z glosą G. Rząsy i A.

Urbańskiego). A zatem sąd drugiej instancji ma pełną swobodę jurysdykcyjną, ograniczoną jedynie granicami zaskarżenia.

Wobec powyższego skarżący prawidłowo upatruje naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w nierozważeniu przez Sąd drugiej instancji wszystkich jego okresów zatrudnienia, w tym w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...], warunkujących spełnienie przesłanki 15 lat pracy w szczególnych warunkach, o której mowa w art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tej kwestii Sąd ten nie poczynił jakichkolwiek ustaleń ani rozważań odnośnie do podniesionych w apelacji zarzutów i zawartych w niej wniosków, a brak jest również stwierdzenia, że ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji Sąd Apelacyjny podziela (w całości lub w części) i uznaje za własne, mimo iż w apelacji skarżący zarzucił naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. W wypadku orzeczenia oddalającego apelację, wydanego na podstawie materiału zgromadzonego w postępowaniu w pierwszej instancji bez uzupełnienia postępowania dowodowego, sąd odwoławczy nie musi powtarzać dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych, wystarczy stwierdzenie, że ustalenia sądu pierwszej instancji podziela i przyjmuje za swoje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2014 r., I CSK 628/13, LEX nr 1554252 czy z dnia 14 lutego 2013 r., II CSK 292/12, LEX nr 1318346 i powołane tam orzecznictwo). Tymczasem uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie zawiera takiego stwierdzenia. Z całą pewnością nie jest wystarczające poprzestanie przez Sąd Apelacyjny na tym, że nawet zaliczenie skarżącemu owych spornych okresów pracy od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. oraz od dnia 16 maja 1986 r. do dnia 1 lutego 1988 r. w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie daje wymaganego przedziału czasowego 15 lat pracy w szczególnych warunkach, a jedynie 12 lat 7 miesięcy i 14 dni, ponieważ na sądzie drugiej instancji spoczywa obowiązek wskazania ustalonych w sprawie okoliczności.

Należy zauważyć, że zakresem zaskarżenia został objęty wyrok Sądu pierwszej instancji w całości, jako że skarżący domagał się jego zmiany i przyznania prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Natomiast z uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie wynika, które okresy

zatrudnienia wraz ze szczegółowo opisanymi w tym zakresie zarzutami apelacji stanowią, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zatrudnienie w szczególnych warunkach. Kwestia ta nie może pozostawać w sferze domysłów, lecz musi być jednoznacznie wyjaśniona przez Sąd w uzasadnieniu wyroku. W tym kontekście nie może zniknąć z pola widzenia, że skarżący podczas postępowania przed Sądem pierwszej instancji domagał się zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: 1) od dnia 1 września 1983 r. do dnia 31 stycznia 1986 r. w Społecznym Przedsiębiorstwie Budowlanym „S.” na stanowisku operatora koparki, 2) od dnia 1 lutego 1986 r. do dnia 15 maja 1986 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie Dróg i Mostów na stanowisku maszynisty koparki, 3) od dnia 16 maja 1986 r. do dnia 31 stycznia 1988 r. na stanowisku ogrodnika i brygadzysty – ogrodnika zieleni miejskiej, a także od dnia 1 lutego 1988 r. do dnia 30 kwietnia 1990 r. oraz od dnia 25 października 1990 r. do dnia 18 września 1992 r. na stanowisku operatora koparki w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...], 4) od dnia 1 marca 1996 r. do dnia 4 października 1996 r. w Przedsiębiorstwie Przerobu Metali D. Spółce z o.o. na stanowisku operatora koparki, które wraz z okresem zatrudnienia w F. S.A. w liczbie 7 lat 7 miesięcy i 25 dni, wynoszą ponad 15 lat. W tej kwestii, co zostało zaznaczone w rozważaniach dokonanych powyżej, Sąd odwoławczy nie poczynił własnych ustaleń w sprawie i nie odniósł się merytorycznie do zarzutów i wniosków apelacji, a brak ustaleń faktycznych uniemożliwia ocenę zawartych w skardze kasacyjnej zarzutów naruszenia prawa materialnego. O prawidłowym stosowaniu prawa materialnego można mówić dopiero wtedy, gdy ustalenia stanowiące podstawę wydania wyroku pozwalają na ocenę jego zastosowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2012 r., IV CSK 89/12, LEX nr 1275008).

Należy także zwrócić uwagę, że Sąd pierwszej instancji odnosząc się do okresów zatrudnienia skarżącego na stanowisku operatora (maszynisty) koparki przyjął, iż skarżący w tych okresach pracował w branży gospodarki komunalnej, a nie w przedsiębiorstwie budowlanym. Wskazał, że praca operatora koparki została wymieniona w załączniku A do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. dział V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych” pod poz. 3 jako prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych i z tego względu nie

zaliczył skarżącemu okresów pracy na stanowisku operatora koparki w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...] do pracy w szczególnych warunkach. Powyższa konstatacja nawiązuje do utrwalonej linii judykatury, zgodnie z którą kwalifikacja pracy jako pracy w warunkach szczególnych odbywa się na podstawie kryterium stanowiskowo-branżowego (czyli konkretne stanowisko w określonej branży). Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości dla zdrowia i uciążliwości w oddzielnych działach oraz przypisanie poszczególnych stanowisk pracy do odrębnych gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż konkretne stanowisko jest narażone na ekspozycję czynników szkodliwych w stopniu mniejszym lub większym w zależności od tego, w którym dziale gospodarki (branży) jest umiejscowione. Dlatego konieczny jest bezpośredni związek wykonywanej pracy z procesem technologicznym właściwym dla danego działu gospodarki. Oznacza to, że przynależność pracodawcy do określonej gałęzi gospodarki ma znaczenie istotne i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały one przypisane w tym akcie prawnym (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 13 grudnia 2016 r., III UK 40/16, LEX nr 2186064; z dnia 21 kwietnia 2015 r., I UK 316/14, LEX nr 1755906; z dnia 19 maja 2011 r., III UK 174/10, LEX nr 901652; z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638; z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 20/09, LEX nr 515698; z dnia 16 czerwca 2009 r., I UK 24/09, LEX nr 518067; z dnia 3 czerwca 2008 r., I UK 381/07, LEX nr 494112).

Niemniej jednak od kryterium branżowego można odstąpić w pewnych sytuacjach, gdy wykonywana jest praca uznana za szkodliwą dla jednej branży, mimo iż warunki jej wykonywania w innej branży są tak samo szkodliwe. Jeżeli pracownik w ramach swoich obowiązków stale i w pełnym wymiarze czasu pracy narażony był na działanie tych samych czynników, na które narażeni byli pracownicy innego działu przemysłu, w ramach którego to działu takie same prace zaliczane są do pracy w szczególnych warunkach, to zróżnicowanie tych stanowisk pracy musiałoby być uznane za naruszające zasadę równości w zakresie uprawnień do ubezpieczenia społecznego pracowników wykonujących taką samą pracę (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 3 sierpnia 2016 r., I UK 282/15, niepublikowany; z dnia 28 października 2015 r., I UK 483/14, LEX nr 1929076; z

dnia 26 marca 2014 r., II UK 368/13, OSNP 2015 nr 7, poz. 99; z dnia 6 lutego 2014 r., I UK 314/13, OSNP 2015 nr 5, poz. 66; z dnia 9 marca 2010 r., I UK 324/09, LEX nr 1001287). Zasadą jednak jest, że wykonywanie takiej samej pracy w innej branży, bądź przypisywanie stanowiska do branży, w której nie zostało ono wymienione nie może prowadzić do uznania tej pracy za wykonywaną w warunkach szczególnych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2016 r., III UK 121/15, LEX nr 2080883 czy z dnia 13 sierpnia 2015 r., II UK 298/14, LEX nr 1797093).

Do tych okresów pracy, w przedstawiony powyżej sposób, nie odniósł się Sąd Apelacyjny, podobnie jak i do merytorycznej oceny pozostałych okresów zatrudnienia skarżącego w Przedsiębiorstwie Zieleni i Ochrony Środowiska w [...], których zakwalifikowania, jako pracy wymienionej w wykazie A dział IX poz. 3 załącznika do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r., tj. prace przy wywozie nieczystości stałych i płynnych oraz prace na wysypiskach i wylewiskach nieczystości a także prace przy przyzmach kompostowych z nieczystości miejskich, skarżący domagał się w apelacji.

Wskazany wyżej brak merytorycznego stanowiska Sądu drugiej instancji w odniesieniu do zgłoszonych w apelacji zarzutów i wniosków jest zatem takim naruszeniem przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a ponadto nie jest możliwe prawidłowe zastosowanie prawa materialnego bez zgodnego z prawem procesowym ustalenia podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Sąd Najwyższy nie jest bowiem uprawniony do dokonywania ustaleń faktycznych (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i nie może domniemywać, jak według sądu odwoławczego przedstawia się stan faktyczny sprawy.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. orzekł jak w sentencji.